

Brusel 24. května 2019
(OR. en)

9567/19

Interinstitucionální spis:
2008/0140(CNS)

SOC 381
ANTIDISCRIM 13
JAI 564
MI 463
FREMP 73

ZPRÁVA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Výbor stálých zástupců (část I) / Rada
Č. předchozího dokumentu:	14253/18
Č. dok. Komise:	11531/08 SOC 411 JAI 368 MI 246 - COM(2008) 426 final
Předmět:	Návrh směrnice Rady o provádění zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo přesvědčení, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci – zpráva o pokroku

I. ÚVOD

Dne 2. července 2008 přijala Komise návrh směrnice Rady, jejímž cílem je rozšířit ochranu proti diskriminaci z důvodu náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace i na jiné oblasti, než je zaměstnání. Navrhovaná horizontální směrnice o rovném zacházení by doplnila stávající právní předpisy ES¹ v této oblasti tím, že by zakázala diskriminaci z výše uvedených důvodů v těchto oblastech: sociální ochrana včetně sociálního zabezpečení a zdravotní péče, vzdělávání a přístup ke zboží a službám, včetně bydlení.

¹ Zejména směrnice Rady 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES.

Velká většina delegací návrh v zásadě uvítala, přičemž mnohé delegace potvrdily, že jeho cílem je doplnit stávající právní rámec tím, že řeší všechny čtyři uvedené důvody diskriminace prostřednictvím horizontálního přístupu.

Většina delegací potvrdila, že je v rámci EU důležité prosazovat rovné zacházení jakožto společnou sociální hodnotu. Několik delegací zejména vyzdvihlo význam návrhu v souvislosti s prováděním Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením (dále jen „úmluva UNCRPD“). Některé delegace by však upřednostnily ambicióznější ustanovení o zdravotním postižení.

Přestože zdůraznily význam boje proti diskriminaci, některé delegace v minulosti vyjádřily pochybnosti ohledně nezbytnosti návrhu Komise, neboť měly za to, že návrh v určitých otázkách zasahuje do pravomocí členských států a odporuje zásadám subsidiarity a proporcionality. Navíc nadále zpochybňují zahrnutí sociální ochrany a vzdělávání do oblasti působnosti.

Některé delegace rovněž požadovaly upřesnění a vyjádřily obavy, zejména pokud jde o nedostatečnou právní jistotu, rozdělení pravomocí a o praktický, finanční a právní dopad návrhu.

Dvě delegace si ponechaly obecnou výhradu k návrhu jako takovému.

V současné době si všechny delegace ponechávají ke znění návrhu výhradu přezkumu. CZ, DK, MT a UK si ponechaly výhrady parlamentního přezkumu. Komise v této fázi potvrdila svůj původní návrh a ponechala si výhradu přezkumu k veškerým jeho změnám.

Evropský parlament přijal stanovisko dne 2. dubna 2009² v rámci postupu konzultace. Po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost dne 1. prosince 2009 spadá nyní uvedený návrh pod článek 19 Smlouvy o fungování Evropské unie, a tudíž je třeba jednomyslného přijetí Radou po obdržení *souhlasu* Evropského parlamentu.

² Viz dokument A6-0149/2009.

II. PRÁCE RADY BĚHEM RUMUNSKÉHO PŘEDSEDNICTVÍ

Pracovní skupina pro sociální otázky pokračovala v posuzování návrhu³ na základě řady návrhů znění vypracovaných předsednictvím⁴ a zaměřila se na několik otázek včetně diskriminace na základě kombinace důvodů, diskriminace na základě domněnek, navádění k diskriminaci, přiměřeného rozdílného zacházení, přístupu ke zboží a službám a přístupnosti. Předsednictví také zjednodušilo znění v souladu se současnými legislativními zásadami.

a) Další vyjasnění klíčových pojmů

i. Diskriminace na základě kombinace důvodů (čl. 2 odst. 3-a a bod odůvodnění 12ab)

Předsednictví v návaznosti na podněty delegací navrhlo zařadit tento pojem do samostatného odstavce a zavedlo terminologickou harmonizaci, kdy pojem „vícenásobná diskriminace“ nahradilo pojmem „diskriminace na základě kombinace důvodů“. Některé delegace vyjádřily pochybnosti ohledně zúžení pojmu diskriminace na základě kombinace důvodů na čtyři důvody uvedené v návrhu. V pracovní skupině dne 16. května se však převážná většina delegací na změnách týkajících se výše uvedeného pojmu shodla.

ii. Diskriminace na základě domněnek (čl. 2 odst. 2 písm. d-a) a bod odůvodnění 12a)

Předsednictví v čl. 2 odst. 2 zavedlo nový pododstavec týkající se pojmu „diskriminace na základě domněnek“, který byl v předchozích fázích diskuse zařazen do bodů odůvodnění. Návrh předsednictví získal širokou podporu. Jedna delegace však vyjádřila obavy ohledně provedení definice pojmu „diskriminace na základě domněnek“ ve vnitrostátním právu, a to vzhledem k tomu, že (v anglickém znění) jsou v souvislosti s „domněnkou“ použita dvě různá slovesa („*assumed*“ a „*perceived*“).

³ Jednání se konala ve dnech 2. dubna a 16. května.

⁴ Dokumenty 7852/19 a 8812/19.

iii. Navádění k diskriminaci (čl. 2 odst. 2 písm. d-b))

V novém pododstavci čl. 2 odst. 2 byl zaveden pojem „navádění k diskriminaci“.

Předsednictví poskytlo delegacím vysvětlení, v němž uvedlo, že tento pojem nemá oficiální definici, je však obsažen v jiných stávajících směrnících o rovném zacházení, a to s cílem zajistit komplexnější ochranu před diskriminací. Uvedlo rovněž, že se jedná o oblast, která se může vyvíjet prostřednictvím judikatury.

b) Přiměřené rozdílné zacházení (čl. 2 odst. 7 a body odůvodnění 15 a 15a)

Mnoho delegací vyjádřilo silné odhodlání zajistit soudržnost návrhu s požadavky

Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením a zjednodušit jeho znění.

Současně s tímto úsilím předsednictví navrhlo vypustit odstavec týkající se přiměřeného rozdílného zacházení na základě věku a zdravotního postižení v kontextu poskytování finančních služeb. Jednalo se o výsledek rozsáhlých diskusí o možnosti povolit na základě pojistně-matematických zásad a statistických údajů přiměřené rozdílné zacházení, kdy by zdravotní stav dané osoby nemusel být nutně spojován s jejím zdravotním postižením. Některé delegace přesto vyjádřily pochybnosti ohledně tohoto vypuštění a uvedly, že tato otázka již byla řešena v dřívějších fázích diskuse o návrhu a že je důležité zachovat tato ustanovení týkající se pojišťovnictví, bankovníctví a jiných finančních služeb. Předsednictví dospělo k závěru, že budou zapotřebí další diskuse a doladění.

c) **Přístup ke zboží a službám (čl. 3 odst. 1 písm. d))**

V ustanovení o přístupu ke zboží a službám navrhlo předsednictví vypustit slova „které jsou nabízeny mimo oblast soukromého a rodinného života“ a ponechat pouze tu část, která zní „které jsou veřejně dostupné“. Návrh byl výsledkem diskusí o možnostech nabízet zboží a služby v rámci sféry soukromého života, avšak přesto je zpřístupňovat veřejnosti (např. prostřednictvím sociálních médií a platforem) a o tom, zda takové situace představují diskriminaci. Několik málo delegací nemohlo navrhované vypuštění podpořit a vyzvalo k návratu k dřívějšímu znění. V souvislosti s tímto ustanovením budou zapotřebí další diskuse.

d) **Ustanovení o zdravotním postižení**

V návrzích znění vypracovaných předsednictvím byla dále vyjasněna ustanovení o zdravotním postižení a v celém textu byly harmonizovány odkazy na Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením. V bodě odůvodnění 20ab byl zejména zdůrazněn význam zajištění přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením na rovnoprávném základě s ostatními.

III. ZÁVĚR

Během rumunského předsednictví bylo v řadě otázek dosaženo podstatného pokroku. Navzdory široké podpoře cílů navrhované směrnice jsou pro možné dosažení požadované jednomyslnosti v Radě nutné technické práce a další politické diskuse.